

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715213522
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6715213522.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, o návrhu manžela H. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. P. XX, XXX XX X., zastúpeného P. O. F., Y. so sídlom X. X, . XXX XX W. W., proti manželke W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. P. XX, XXX XX X., zastúpenej Y. O. X., so sídlom Š. P. XXXX/XX, XXX XX N., G.: XXXXXXXX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k medzičasom plnoletej W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. P. XX, XXX XX X., zastúpenej Y. O. J. X. so sídlom Š. P. XXXX/XX, XXX XX N., G.: XXXXXXXX a maloletému P. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. P. XX, XXX XX X., v čase maloletosti obidvaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny N., o odvolaní navrhovateľa a o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 9P/15/2015-844 zo dňa 11. 02. 2020 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že otec je povinný počnúc dňom 23.08.2016 do 01.10.2018 platiť na výživu W. X., nar. XX.XX.XXXX sumu 250,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, do 26.02.2017 k rukám matky W. X., trvale bytom X. P. XX, X. a od XX.XX.XXXX k rukám W. X., trvale bytom X. P.X, X..

II. Zaostalé výživné za čas od 23.08.2016 do 01.10.2018 na W. X. vo výške 740,80 Eur je p o v i n n ý otec uhradiť k jej rukám jednorazovo do 31.03.2021.

III. Otec je p o v i n n ý počnúc dňom 23.08.2016 platiť na výživu maloletého P. X., nar. XX.XX.XXXX sumu 150,- Eur mesačne do 01.10.2018, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred a od 02.10.2018 sumu 250,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, všetko k rukám matky W. X., trvale bytom X. P. XX, X..

IV. Zaostalé výživné za čas od 23.08.2016 do 17.12.2020 na maloletého P. X. vo výške 1.846,60 Eur je p o v i n n ý otec uhradiť k rukám matky jednorazovo do 30.06.2021.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 11.02.2020 rozhodol, že otec H. X., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu W. X., nar. XX.XX.XXXX sumou 250,- eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode do 31.10.2018, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám (prvý výrok). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.09.2016 do 31.10.2018 vo výške 1300,- eur povolil otcovi splácať v 108,33 eur mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky

(druhý výrok). Otcovi H. X., nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého P. X., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvede do 31.08.2017 a od 01.09.2017 sumou 220,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky (tretí výrok). Nedoplatok na výživnom za obdobie september 2017 až január 2020 vo výške 2.590,- eur povolil otcovi splácať v 72,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky (štvrtý výrok). Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (piaty výrok). Skorší rozsudok okresného súdu č. k. 9P/15/2015-412 zo dňa 27.06.2016 bol rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/55/2016 zo dňa 26. januára 2017 vo výroku o výživnom a vo výroku o trovách konania zmenený; toto rozhodnutie bolo zrušené Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Cdo/98/2017 zo dňa 26.09.2018, právoplatným 07.11.2018. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 12CoP/60/2018-573 zo dňa 29.03.2019 rozsudok okresného súdu č. k. 9P/15/2015-412 zo dňa 27.06.2016 vo výroku o výživnom a vo výroku o trovách konania zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1.1. Súd prvej inštancie v rozsudku zo dňa 11.02.2020 konštatoval, že manželstvo rodičov maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Zvolen (č. k. 9P/15/2015-412, pozn. odvolacieho súdu) zo dňa 27.06.2016, ktorý v časti rozvodu nadobudol právoplatnosť dňa 23.08.2016. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva boli zverené do osobnej starostlivosti matky, rodičia styk maloletých s otcom nenavrhlí upraviť. Pri rozhodovaní o výživnom okresný súd vychádzal u mal. W. z nevyhnutných výdavkov v celkovej výške 385,- eur mesačne, v ktorej zohľadnil výdavky na bývanie 100,- eur ako tretinu nájomného, 30,- eur cestovné do školy, 11,- eur telefón. Mesačné výdavky na stravu zohľadnil čiastkou 95,- eur, z nich 25,- eur na stravu v škole. Na obuv a ošatenie zohľadnil 30,- eur, hygienické potreby 25,- eur, akceptoval aj náklady na doučovanie z anglického jazyka 25,- eur a poisťné v sume 32,- eur. Mal. W. navštevovala X. . L. bola vo veku blízkom dospelosti. So zdravotnou starostlivosťou matka nemala zvýšené výdavky. Zohľadnené boli aj odôvodnené výdavky vo výške 10,- eur na rekreáciu, kultúrne a športové vyžitie vo výške 30,- eur mesačne. Aj u mal. P. vychádzal okresný súd z nevyhnutných výdavkov, ktoré matka vyčíslila v priemernej výške 295,- eur, pričom okrem nákladov na bývanie, stravu v MŠ 25,- eur a ostatnú stravu 70,- eur zohľadnil náklady na obuv a ošatenie 30,- eur, hygienické potreby 20,- eur, na šport, kultúru a hračky 20,- eur mesačne. Prihliadol aj na výdavky na pravidelné nákupy imunoglobulínu sumou 30,- eur mesačne. Matka v tom čase zo 6-hodinového denného pracovného úväzku dosahovala priemerný mesačný zárobok vo výške 328,08 eur, poberala rodinné prídavky na dve deti 47,- eur a daňový bonus. V súvislosti so zvýšenou chorobnosťou maloletého, približne jeden až dva týždne v mesiaci, pracovala z domu. Nájomné vrátane energií vyčíslila na 300,- eur. Finančne matke vypomáhali jej rodičia a sestra čiastkou 50,- až 70,- eur mesačne. Dňa 14.12.2015 jej bolo vyplatených 935,90 eur zo životného poistenia. Nevlastnila majetok väčšej hodnoty. Otec v čase rozhodovania dosahoval priemerný mesačný príjem 1.938,84 eur, v ktorom boli zahrnuté aj diéty 200,- eur mesačne. Mesačné náklady za prenájom bytu v W. W. 350,- eur vrátane energií okresný súd nezohľadnil, nakoľko otec musel platiť aj výdavky za rodinný dom v jeho spoluvlastníctve, v ktorom žije aj jeho matka. Okresný súd neakceptoval splácanie úverov a pôžičky kolegovi, ktoré nemožno uprednostniť pred výživným pre maloleté deti.

1.2. Okresný súd po doplnení dokazovania zistil, že v tom čase mal. W. X. počas rozvodového konania rodičov navštevovala X. H.a, otec jej hradil výživné vo výške 200,- eur. Matka jej platila výdavky na cestu do školy 15,- eur a doučovanie z anglického jazyka celý X. H. po 40,- eur mesačne, čo nevedela zdokladovať. Rodičia jednorazovo uhradili na stužkovú 300,- eur. Otec jej v tom čase hradil telefón 25,- eur a obedy 27,- eur mesačne. Po nadobudnutí plnoletosti ako účastníčka konania navrhovala určenie výživného čiastkou 300,- eur mesačne za čas od právoplatnosti rozsudku o rozvede manželstva jej rodičov do zrušenia vyživovacej povinnosti po ukončení štúdia rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 17Pc/12/2018-46 zo dňa 04.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/55/2016-504 zo dňa 26.01.2017, a to dňom 01.10.2018; rozsudok sa stal právoplatným 11.10.2018. Matka upresnila, že do mája 2017 bývali v podnájme, za ktorý hradili 300,- eur a za elektrinu 15,- eur. Od júla 2017 bývajú v mestskom nájomnom byte na základe zmluvy o nájme zo dňa 31.05.2017. Mesačný zálohový predpis od 01.07.2017 bol vystavený na sumu 228,73 eur. Elektrinu vtedy uhrádzala mesačne sumou 34,- eur, komunálny odpad 18,- eur na osobu, internet 27,- eur. Od septembra 2019 uhrádza stravné synovi 120,- eur a jednorazovo uhradila 20,- eur. Taktiež mu zakupuje lieky, ktoré zdokladovať nevedela. Družina mesačne stojí 10,- eur, za výtvarný krúžok je poplatok 5,- eur. Potvrdila,

že W. od októbra 2018 pracuje v F., domov chodí jedenkrát za tri mesiace. V prípade potreby matke vypomôže 100,- alebo 50,- eur. P. P. školský klub navštevuje každý deň na dve hodiny s výnimkou utorku, kedy navštevuje výtvarný odbor N. od 13.00 do 14.30 hod. Matka si okrem zamestnania inú prácu nemôže dovoliť práve z dôvodu P. zdravotného stavu; predložila správu z I.. Podľa potvrdenia svojho zamestnávateľa matka za obdobie september 2018 až august 2019 dosiahla čistú priemernú mzdu 411,19 eur, za obdobie júl 2019 až október 2019 420,- eur; zamestnávateľ uviedol, že nemá možnosť ju zamestnať na plný pracovný úväzok. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. zo dňa 15.08.2019 súd prvej inštancie zistil, že matke je vyplácaný prídavok na dieťa od apríla 2016 vo výške 24,34 eur. Matka nebola vedená ako uchádzačka o zamestnanie, neboli jej vyplácané žiadne iné dávky.

1.2.1. Právny zástupca matky argumentoval, že zamestnanie matky na trvalý pracovný pomer nie je možné, pretože u terajšieho zamestnávateľa je zamestnaná od roku 2002 a tento nie je schopný zamestnať ju na dlhší ako terajší 6-hodinový pracovný úväzok ako účtovníčku. Mal. P. navštevuje školský klub do 14.00 hod.. Vzhľadom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné vychádzať z pôvodnému príjmu otca a nie je dôvod rozdeľovať dobu práce otca u posledného zamestnávateľa, dobu jeho nezamestnanosti a prácu u jeho súčasného zamestnávateľa. Prihliadať treba aj na peniaze, ktoré otec dostal ako mimoriadnu odmenu vo výške 4 platov z firmy P.. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti na maloletého P. treba zohľadniť zrušenie vyživovacej povinnosti na W.. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

1.3. Doplnením výpovede otca maloletého mal okresný súd preukázané ukončenie jeho pracovného pomeru u zamestnávateľa P. dohodou 30.06.2019 z dôvodu, že v januári 2018 dostal vytýkací list za neplnenie pracovných povinností. Jeho čistý mesačný príjem bol v priemere 1.800,- eur, v júli 2018 mu bolo vyplatené odstupné (správne má byť uvedené mimoriadna odmena, pozn. odvolacieho súdu) za 4 mesiace vo výške 7.643,- eur. Do 09.01.2019 poberal dávku v nezamestnanosti v priemere 950,- eur. Vo februári 2018 sa oženil a v máji 2018 mu pribudla vyživovacia povinnosť k dcére. Manželka je t. č. na rodičovskej dovolenke. On spláca jeden úver 15.000,- eur s mesačnou splátkou 223,- eur, od decembra 2017 hradí nájomné 86,- eur, do mája 2019 za elektrinu uhrádzal 25,- eur, t. č. je to 33,- eur. Okrem toho uhrádza koncesie 4,64 eur a od februára 2018 hypotéku za manželku 84,30 eur a 23,79 eur, nakoľko pred nástupom na MD bola nezamestnaná. Pracovný pomer otca na pracovnej pozícii vedúceho obchodného domu P. X. W. bol od 01.01.2012 uzatvorený na dobu neurčitú, trval do 30.06.2018. Ukončený bol dohodou bez uvedenia dôvodu. Pri skončení pracovného pomeru mu bola vyplatená mimoriadna prémie vo výške 4-násobku jeho priemernej mesačnej mzdy. Zo mzdových listov za rok 2018 okresný súd zistil, že otec za obdobie január - jún dosiahol celkový čistý príjem 21.961,85 eur, čo spolu v priemere s prémieou vo výške 4-násobku mesačnej mzdy činí 3.625,96 eur. K čistej mzde mu boli mesačne vyplácané diéty vo výške 200,- eur. Za rok 2017 otec dosiahol čistý priemerný mesačný zárobok vo výške 1.881,64 eur. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 24. 10.2019 vyplývalo, že otec mal v období od 09.07.2018 do 08.01.2019 vyplatené dávky v nezamestnanosti v celkovej výške 5.771,30 eur, pričom za jednotlivé mesiace to bolo 721,40 eur, 972,30 eur, 941,- eur, 972,30 eur, 941,- eur, 972,30 eur a 251,- eur. Potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N. zo dňa 07.11.2019 bolo preukázané, že posledná evidencia otca bola od 09.07.2018 do 09.01. 2019, kedy vznikol pracovný pomer v G. X. W.. Z potvrdenia tohto zamestnávateľa súd prvej inštancie zistil príjem otca za obdobie júl - október 2019 v priemere 1.071,- eur. Daňový bonus si v roku 2019 neuplatnil, za rok 2018 si ho uplatnil na maloletú I. X., nar. XX.XX.XXXX.

1.3.1. Právna zástupkyňa otca detí podrobne uviedla, či a ako si otec plnil vyživovaciu povinnosť vzhľadom na jej určenie v rôznych obdobiach súdnych konaní. Otec navrhol určenie výživného na maloletého P. sumou 150,- eur a na v tom čase maloletú W. sumou 200,- eur mesačne od právoplatnosti rozvodového rozsudku do zrušenia vyživovacej povinnosti na W. a do decembra 2018 na maloletého P.. Otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej dcére I., nar. XX.XX.XXXX a voči manželke, ktorá je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke. Poukázala na to, že v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky bol vypracovaný znalecký posudok na mal. P., z ktorého vyplývalo, že je zdravý a môže navštevovať školský klub. Právna zástupkyňa zdôraznila, že matka teda môže pracovať na dlhší pracovný čas. Namietla mesačný výdavok na oblečenie vo výške 30,- eur ako nepreukázaný nijakým dokladom aj mesačný výdavok vo výške 20,- eur pre mal. P. na kultúru a šport. Akcentovala, že v zmysle súdnej praxe odôvodnené potreby dieťaťa majú svoju hranicu danú spotrebným charakterom výživného. Na výživu dieťaťa sú povinní prispievať obidvaja rodičia. Navrhla určiť výživné na mal. P. 150,- eur

mesačne od právoplatnosti rozvodového rozsudku do júna 2019, kedy otec ukončil pracovný pomer v P. a sumou 130,- eur mesačne od 01.07.2019, keď bol nezamestnaný.

1.4. Z doplnenej správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov okresný súd zistil, že matka od mája 2017 býva v X. v dvojizbovom byte vo vlastníctve P. X.. Je zamestnaná na úväzok 6 hodín s príjmom okolo 384,- eur mesačne, poberá rodinné prídavky na P., má uplatnený daňový bonus a posledné dva mesiace jej otec poslal výživné na P. v sume po 50,- eur. Mesačné výdavky má na nájom 229,- eur, elektrinu 39,- eur, internet 16,- eur, mobil 22,- eur, školský klub 10,- eur, svoje sporenie 15,- eur a poisťku 21,- eur, pôžičku 38,- eur, N. maloletému 2x 30,- eur ročne. Všeobecné výdavky mesačne sú 15,- eur na dopravu, 15,- eur na lieky, 15,- eur škola. Na živobytie matke a bratovi prispieva plnoletá dcéra W. pracujúca v C. sumou 100,- až 150,- eur podľa toho, koľko matke chýba. Dcéra nemohla ísť pre nedostatok financií študovať na vysokú školu. Domov chodí asi jedenkrát mesačne. P. navštevuje X.H. v X. aj školský klub. Dvakrát za rok je sledovaný v neurologickej ambulancii. S otcom sa stretáva sporadicky. Buď chodí k nemu domov, kde spí na matraci, pričom sa tiež stalo, že celý deň nič nejedol, lebo si nič nepýtal. Otec syna dáva aj do M., kde bývajú rodičia otcovej manželky. Otec syna zobral v auguste 2019 dvakrát na noc a predtým to bolo na Veľkú noc. Matka uviedla, že syn to berie skôr ako povinnosť, lebo otec mu nerobí program, nevenuje sa mu. Tiež bol nespokojný, lebo bol u otca hladný. Kolízny opatrovník navrhol výživné stanovené na čas po rozvode Okresným súdom Zvolen sumou 200,- eur ponechať do januára 2019 s prihliadnutím na príjem otca v P. aj k tomu, že v tom čase bol nezamestnaný, od januára navrhol 250,- eur z dôvodu, že maloletý je o 4 roky starší, pričom otcovi ubudla vyživovacia povinnosť.

1.5. Zo spisu zn. 17Pc/24/2017 vyplynulo, že matka si ako bývalá manželka podala návrh na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, konanie ku dňu rozhodnutia okresného súdu nebolo ukončené. Požadovala určenie výživného (správne má byť uvedené príspevku na výživu, pozn. odvolacieho súdu) vo výške 400,- eur mesačne počnúc dňom 21.12.2017. Návrh odôvodnila svojím príjmom 360,- eur, s výživným a rodinnými prídavkami spolu 760,- eur a výdavkami 756,- eur, v ktorých sú zahrnuté výdavky na deti, bývanie a ostatné platby.

1.6. Po citácii § 24 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd prvej inštancie ustálil, že pri určení výšky výživného vychádzal z čistého príjmu otca detí 1.938,74 eur zohľadňujúceho diéty vo výške 200,- eur mesačne na výdavky spojené s výkonom práce. Uviedol, že všetky náklady otca zohľadňované pri rozhodovaní o výživnom sa nachádzajú v rozsudku o rozvode manželstva, rovnako ako náklady, ktoré nebral do úvahy. V čase rozvodu manželstva matka dosahovala čistý priemerný mesačný zárobok 328,- eur. U mal. W. zohľadnil náklady vo výške 385,- eur, u mal. P. vo výške 295,- eur mesačne.

1.7. Súd prvej inštancie na základe doplneného dokazovania určil výživné na W. sumou 250,- eur od právoplatnosti rozsudku o rozvode, ktorú považoval za primeranú veku a potrebám dieťaťa. Matkou požadované výživné 300,- eur nepriznal, nakoľko nemohol v plnej výške akceptovať uvádzané náklady, ktoré neboli v plnej výške v rámci rozvodového konania preukázané. Súd prvej inštancie u matky prihliadol na zníženie nákladov spojených s bývaním aj na to, že vzhľadom na W. vek je aj matka povinná prispievať výživným na dcéru, ktorá už nie je odkázaná na jej celodennú starostlivosť. Nebolo by spravodlivé, aby náklady vyčíslené matkou skoro celé hradil otec v rámci výživného. Okresný súd zohľadnil aj to, že u W. sa ako u žiačky L. zvýšili náklady jednak prípravou na stužkovú, jednak na doučovanie, aj keď ich nezdokladovala. Okresný súd vychádzal za toto obdobie z príjmu otca, ktorý by dosahoval v P., keby nebol ukončil pracovný pomer dohodou, pričom pri odchode mu bola vyplatená prémie vo výške 4-násobku priemerného platu, následne bol poberateľom dávky v nezamestnanosti v priemere vo výške vyše 950,- eur. Aj keď mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a naďalej trvá vyživovacia povinnosť k mal. P., súd prvej inštancie mal za to, že bolo v jeho možnostiach a schopnostiach takéto výživné uhrádzať aj s prihliadnutím na terajší príjem bez ohľadu na výdavky, ktoré neboli zohľadnené pri pôvodnej výške výživného. Keďže si otec dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť v zmysle rozhodnutí súdu, okresný súd vyčíslil zameškané výživné (na W., pozn. odvolacieho súdu) len o navýšenú čiastku 50,- eur mesačne za obdobie od právoplatnosti rozvodu do zrušenia vyživovacej povinnosti otca dňa 01.10.2018 v celkovej výške 1.300,- eur s tým, že v zmysle § 232 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“ povolil jeho splácanie v 108,33 eur mesačných splátkach.

1.7.1. Nedoplatok na výživnom okresný súd vyčíslil v celkovej výške 2.590,- eur. Zohľadnil platby otca do 31.08.2017 v mesačnej výške 150,- eur, takže za toto obdobie mu nevznikol nedoplatok. Od určenia výživného sumou 220,- eur mesačne od 01.09.2017 vznikol nedoplatok do januára 2020, čo je za jednotlivé mesiace 70,- eur, s výnimkou mesiacov júl a august 2019, kedy uhradil po 50,- eur, od septembra 2019 do januára 2020 uhrádzal po 100,- eur, takže celkový nedoplatok za obdobie od septembra 2017 do decembra 2017 vznikol vo výške 280,- eur. Za rok 2018 bol nedoplatok 840,- eur, za január až jún 2019 vo výške 350,- eur, júl a august 340,- eur, september až december 480,- eur a január 2020 220,- eur, čo celkovo predstavuje sumu 2.590,- eur. Tento nedoplatok otcovi povolil okresný súd splácať v 72,- eur mesačných splátkach, spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky majúc za to, že uhrádzanie výživného spolu s nedoplatkom je v jeho možnostiach a schopnostiach, pričom neohrozí seba ani svoju rodinu, s prihladením na príjem, ktorý teraz dosahuje.

1.8. Okresný súd uviedol, že aj keď právny zástupca opätovne uplatnil trovy konania, s prihladením na usmernenie Krajského súdu v Banskej Bystrici o trovách rozhodol v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C.m.p.“).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonnej lehote prostredníctvom svojich právnych zástupcov odvolanie navrhovateľ aj odporkyňa.

3. Navrhovateľ v odvolaní podanom proti prvému, druhému, tretiemu a štvrtému výroku navrhol zmenu rozsudku súdu prvej inštancie určením výživného na W. X. sumou 200,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva do 31.10.2018 so zrušením výroku o zaostalom výživnom a zmenu výživného na mal. P. X. na 150,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva do 30.06.2019 a na 130,- eur mesačne od 01.07.2019 so zrušením výroku o dlžnom výživnom na maloletého P.. Tvrdil existenciu odvolacieho dôvodu podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Navrhol rozhodnúť o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

3.1. Navrhovateľ (ďalej aj „odvolateľ“) uviedol, že Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4Cdo 98/2017 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/55/2016 z procesných dôvodov, teda nerozporoval správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu ani v časti výdavkov, ani v časti výšky priznaného výživného. Poukázal na obsah vyjadrenia zo 17.09.2020 (správne má byť uvedené 17.09.2019, pozn. odvolacieho súdu), v ktorom rozpisal výdavky súvisiace s jeho životnými a bytovými potrebami, so splátkami úverov spotrebovanými počas trvania manželstva, ktoré spláca navrhovateľ, so zabezpečením starostlivosti o maloletú dcéru I. a súčasnú manželku, ktoré sú výdavkami, ktoré je nevyhnutné vynaložiť, ovplyvňujúcimi schopnosti a možnosti navrhovateľa platiť výživné. S odkazom na § 391 ods. 2 C.s.p. a konštatovanie odvolacieho súdu, že je potrebné skúmať aj úverovú zaviazanosť otca vytkol súdu prvej inštancie, že na túto okolnosť pri rozhodovaní o výške výživného neprihliadol, čím nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu. Pripojil tabuľkový prehľad výdavkov od januára 2016 do augusta 2019, resp. pripoistení bytu od januára 2015 do súčasnosti na svoju domácnosť a na starostlivosť o mal. dcéru I., nar XX.XX.XXXX zdôrazniac, že jeho manželka P. X. je na rodičovskej dovolenke, preto nemá možnosť zabezpečiť si príjem a aj táto vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami. Okresnému súdu vytkol, že sa v odôvodnení rozsudku nezaoberal výdavkami, ktoré navrhovateľ od rozvodu manželstva uhrádzal nad rámec súdom určeného výživného v zmysle písomného podania zo 17.09.2019 (ich úhradu matka nerozporovala). V októbri 2018 zaslal W. na účet poisťovne 3.239,38 eur, ktoré jej dovtedy platil 2-krát ročne v sume 93,18 eur. Tieto financie W. zaslal titulom poisťovného. Dňa 17.07.2018 ako poisťník uzatvoril ďalšiu poisťovnú zmluvu pre poisťovnú osobu W. X., na ktorú plní mesačné poisťovné vo výške 15,55 eur. V decembri 2016 zrušil poisťovnú zmluvu a poisťovné plnenie 1.801,- eur pre mal. W. si ponechal, preto jej mesačne od marca 2018 zasielal 58,40 eur splátku titulom vyplateného poisťovného plnenia, okrem marca 2018, kedy uhradil 400,- eur a mája 2018, kedy uhradil 116,80 eur. Okresný súd sa nezaoberal tým, že odporkyňa bola vyplatená pravdepodobne v októbri 2016 titulom poisťovnej zmluvy suma 6.638,- eur, hoci poisťovné uhrádzal navrhovateľ počas trvania manželstva. Z tejto čiastky si mohla vytvoriť úspory a čerpať z nich. Navrhol, aby odvolací súd matku detí vyzval na predloženie dokladu týkajúceho sa vyplatenia tejto platby, na ktorú poukazoval už v podaní zo 17.09.2019. Splácanie úverov tvorí značnú časť navrhovateľových výdavkov a hoci nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou, ich neuhrádzaním by dostal seba a svoje rodiny do existenčných problémov. Úver spoločnosti I. bol uhradený 15.05.2016 poslednou

splátkou, od júna 2016 došlo k zníženiu splátky úveru na 300,- eur vo Q. W. Aktuálna výška príjmu navrhovateľa je v porovnaní s predchádzajúcim zamestnaním o cca 800,- eur nižšia. Tieto výdavky vznikli za trvania manželstva. Pripojil tabuľkový prehľad splátok úverov a debetnej karty od januára 2017 do augusta 2019 (Q., J., J., I.). Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že sa dobrovoľne vzdal výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu vo firme P. X., kde pracoval od 01.01.2012 do 30.06.2018 a súčasťou jeho mzdy boli diéty vo výške 200,- eur. Ukončeniu pracovného pomeru dohodou predchádzalo písomné upozornenie zamestnávateľa z 23.01.2018 na porušenie pracovnej disciplíny, ktorého sa mal dopustiť podľa revíznej správy z 12.01.2018 nedodržaním postupu vykonania inventúry, nedodržaním kontroly inventarizovaných artiklov, zistením veľkých diferencií v množstevných stavoch artiklov filiálky a nedodržaním procesu interného toku tovaru. Otec bol tiež upozornený, že pri opakovanom porušení pracovnej disciplíny s ním môže zamestnávateľ rozviazat' pracovný pomer. Pri ďalšej kontrole navrhovateľ opätovne dostal nepriaznivé hodnotenie a zamestnávateľ mu vytýkal, že nedosahuje požadované výsledky v porovnaní s inými pobočkami v SR. Následne na podnet zamestnávateľa rozviazal pracovný pomer dohodou. Od 09.07.2018 do 08.01.2019 navrhovateľ poberal dávku v nezamestnanosti. Od 01.12.2018 do 08.01.2019 bol zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce v spoločnosti G. X., v ktorej je zamestnaný od 10.01.2019 na základe pracovnej zmluvy s priemerným čistým mesačným zárobkom cca 1.071,- eur. V januári 2020 bol jeho čistý mesačný príjem 806,- eur a vo februári 2020 vo výške 724,- eur. Ak by navrhovateľ nepristúpil k podpísaniu dohody o skončení pracovného pomeru, pracovný pomer by bol skončený okamžite bez nároku na odstupné. Navrhovateľ sa do nepriaznivej finančnej situácie nedostal vlastným subjektívnym pričinením, ale na základe objektívnych okolností - nedosahovaním požadovaných výsledkov predaja v bansko-bystrickom kraji. Ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine je namieste použiť aj vo vzťahu k matke detí, ktorá uvádza, že nemôže pracovať na 8-hodinový pracovný čas z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu mal. P., nespôsobilého riadne navštevovať školský klub. V konaní Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17Pc/24/2017 znalkyňa F. P. M., F. v znaleckom posudku č. XX/XXXX z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia nekonštatovala špecifické vývinové poruchy pri učení. Skonštatovala, že nepredpokladá u mal. P. nutnosť výraznejšieho predĺženia doby prípravy na vyučovanie. Pre P. je tak ako pre ktoréhokoľvek druháka ZŠ kvalitná domáca príprava nevyhnutná pre edukačnú úspešnosť. Na pojednávaní dňa 11.07.2019 znalkyňa uviedla, že pokiaľ sa matka venuje synovi pri učení viac ako 2 hodiny, preťažuje ho, pretože dieťa má mať výsledky, ktoré sú v harmónii s jeho mentálnym a osobnostným potencióalom. Znalkyňa sa pozitívne vyjadrila k návštevám školského klubu maloletým P.. Dieťa si nevyžaduje stálu starostlivosť, školský klub trvá do 16.30 hod. Konštatovanie matky, že mal. P. nemôže riadne navštevovať školský klub vyvracajú aj lekárske správy, ktoré sú súčasťou uvedeného súdneho spisu. Ak je manželka od roku 2015 zamestnaná u zamestnávateľa, u ktorého nemôže pracovať na 8-hodinový pracovný čas a dosiahnuť tým vyššiu mzdu, s poukazom na jej potencióálne možnosti a schopnosti v zmysle § 72 ods. 2 Zákona o rodine sa dopúšťa konania, ktorým sa vzdáva bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. V ďalšej časti odvolania otec poukázal na nález ÚS ČR sp. zn. IV.ÚS 650/2015 zdôrazňujúci, že ak je rodič objektívne schopný uhrádzať určitú výšku výživného, neznamená to, že by mala byť takáto výška výživného v prospech maloletého automaticky určená, má byť obmedzená odôvodnenými potrebami dieťaťa, ktoré musia byť preukázané. Aj Krajský súd v Žiline v konaní sp. zn. 9CoP/53/2014 konštatoval, že potreby dieťaťa majú svoju konkrétnu hranicu danú spotrebným charakterom výživného a rozsahom potrieb dieťaťa v tom-ktorom veku. Súdu prvej inštancie vytkol, že pri zvýšení výživného v súvislosti s nástupom mal. P. do základnej školy o 70,- eur mesačne neuviedol, na základe čoho dospel k takto stanoveným zvýšeným nákladom, ktoré boli reálne vyčíslené čiastkou najviac 30,- eur (školský klub 10,- eur, výtvarný krúžok 2 x 30,- eur ročne, nákup školských pomôcok a úhrada za školskú jedáleň 15,- eur mesačne). Pri určení výživného na mal. W. vytkol zohľadnenie výdavkov, ktoré neboli preukázané (doučovanie z anglického jazyka 40,- eur mesačne, výdavky na lieky). Súd tiež prihliadol na údajné výdavky, a to na dopravu manželky vo výške 15,- eur mesačne, na lieky mal. P. 15,- eur mesačne. Maloletý navštevuje N. a manželka pracuje v X., kde majú trvalý pobyt. Okresný súd len skonštatoval, že vychádzal z mesačných výdavkov na W. vo výške 385,- eur, podrobnejšie sa im nevenoval. Odchodom W. zo spoločnej domácnosti došlo k značnému poklesu výdavkov na domácnosť na strane matky, a to za komunálny odpad 1,67 eur, na stravu a domácnosť 115,- eur, cestovné 30,- eur, kultúru, šport a lieky 30,- eur, hygienické potreby 20,- eur, oblečenie a obuv 20,- eur, vreckové 20,- eur, školské pomôcky 20,- eur. Od 16.03.2020 navrhovateľ pracuje v súvislosti so situáciou ohľadne vírusu COVID-19 formou home office, v dôsledku čoho mu nebude vyplácaná mzda v plnej výške a bude sa znižovať v priemere od 25 % do 40 %, čo ako nepredvídateľná skutočnosť výrazne ovplyvní jeho finančnú situáciu.

4. Kolízny opatrovník, ani matka maloletého sa k podanému odvolaniu otca nevyjadrili.

5. Matka podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti tretiemu, štvrtému a piatemu výroku rozsudku okresného súdu odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p. s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a určil výživné na maloletého P. 200,- eur mesačne od právoplatnosti rozvodu do 31.08.2017 a od 31.08.2017 v sume 300,- eur mesačne s uložením povinnosti otcovi zaplatiť zameškané výživné v mesačných splátkach minimálne vo výške po 200,- eur. Navrhla prisúdenie náhrady trov celého konania aj z dôvodu podľa § 62 ods. 1 C.m.p.

5.1. Matka (ďalej aj „odvolateľka“) uviedla, že súd prvej inštancie rozhodoval o dvoch rôznych obdobiach, za ktoré určil výživné, preto bolo potrebné presne vymedziť diferencovane aj príjmy a výdavky, z ktorých za tieto obdobia vychádzal. Súd prvej inštancie v plnej miere akceptoval čistý mesačný príjem otca z rozvodového rozsudku sumou 1.938,74 eur a čistý mesačný príjem matky sumou 328,08 eur. Rovnako akceptoval zistené pomery rodičov. Výdavky otca podľa rozvodového rozsudku po odpočítaní neuznaných výdavkov predstavujú 330,96 eur mesačne a výdavky matky, najmä v podobe nájomného za byt vo výške 300,- eur (ktoré okresný súd delil tromi podľa počtu bývajúcich v byte), za jej stravu a ošatenie. Prevzal aj výdavky určené v rozvodovom rozsudku na W. 385,- eur mesačne a na P. 295,- eur mesačne. Po odpočítaní takto určených výdavkov otcovi z jeho príjmu zostáva mesačne 1.607,78 eur a po platbe výživného 400,- eur (na W. 250,- eur do 31.10.2018, na P. 150,- eur do 31.08.2017) zostáva otcovi 1.207,78 eur. Výživné však nemôže v plnej výške pokryť výdavky na W. 385,- eur a P. 295,- eur. Po odpočítaní otcom zaplateného výživného je potrebné matkou vynaložiť na deti celkovo 330,- eur, z tohto na W. 185,- eur a na P. 145,- eur. Vychádzajúc z jej čistého príjmu sa dostane na mínusovú hodnotu -2,- eur bez zohľadnenia jej osobných výdavkov. Ak súd prvej inštancie akceptoval pôvodný rozsudok v časti príjmov a výdavkov, mal akceptovať aj ním určenú výšku výživného, ktorá je v novom rozsudku už len vzhľadom na matematický výpočet neobhájiteľná.

5.2. Uvedené skutočnosti platia aj pre výživné na maloletého P. za dobu od 01.09.2017, keď rozdiel vo výživnom predstavuje sumu 70,- eur. Pre toto obdobie súd nediferencuje príjmy ani výdavky, obsahuje len poukaz na pôvodný rozvodový rozsudok. Po prepočte vychádzajúc z výživného na mal. P. 220,- eur otcovi zostáva suma 1.137,78 eur na obdobie od 01.09.2017. V roku 2018 mu síce pribudla vyživovacia povinnosť k . I. v máji, zároveň mu od 01.10. odbudla vyživovacia povinnosť k W.. U matky sa situácia nezmenila, jej príjem je rovnaký a po prepočte na výdavky na deti jej zostáva 68,- eur na nájomné, stravu a ošatenie. Nesporné je, že maloletý P. od 01.09.2017 navštevuje povinnú školskú dochádzku. Návrh na priznanie výživného na rozvedenú manželku zobrala späť, pretože podľa predbežného stanoviska sudcu naň nemá nárok, keďže podľa ustanoveného znalca zdravotné problémy mal. P. neodôvodňujú príspevok na výživu rozvedenej manželky. Matka má k tomu výhrady, ale nebola ochotná bojovať s otcom. Od 12.02.2020 bol maloletý P. v dôsledku svojich zdravotných problémov zaradený medzi integrované deti s prideleným špeciálnym pedagógom. Záver okresného súdu, že by sa matka mohla zamestnať na plný pracovný úväzok, príp. vykonávať navyše práce z domu nekorešponduje s vyjadrením jej zamestnávateľa, ktorý pre ňu nemá ďalšiu prácu a nemôžu ju zamestnávať na dlhšiu pracovnú dobu. P. sa musí matka doma venovať pri príprave na školské vyučovanie viac ako je bežné u iných detí. Okresný súd neuviedol, akú sumu príjmu matky berie z tohto dôvodu za rozhodujúcu, čím je jeho rozsudok nepreskúmateľný. Rozporný a nepreskúmateľný je záver okresného súdu, že vychádza z príjmu otca, ktorý dosahoval pred ukončením pracovného pomeru aj z jeho príjmu v súčasnej dobe okolo 1.071,- eur. Súd pri určení výživného nemôže v tom istom období vychádzať z dvoch otcových príjmov. Ani prípadné prepustenie z pracovného pomeru otca pre porušenie pracovnej disciplíny by nič nezmenilo na určení výšky jeho príjmu pre účely výživného. V rozsudku malo byť prihliadnuté aj na odmenu, ktorú otec obdržal vo výške štyroch mesačných priemerných plátov.

5.3. Odvolateľka poukázala na chybu v treťom výroku rozsudku, kde je určené, že výživné sa určuje na dobu od 01.09.2017 na 220,- eur mesačne a následne, že táto suma je určená počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie mal vychádzať zo súčasných príjmov a výdavkov účastníkov konania a uviesť, ktoré skutočnosti sa oproti prvotnému rozvodovému rozsudku nezmenili, ktoré z neho prevzal a ktoré sú odlišné. V rozsudku absentuje odôvodnenie vzťahujúce sa na matkou podrobne vyčíslené výdavky. Nemožno z neho zistiť, aké celkové výdavky pre toho-ktorého účastníka akceptoval na dobu od právoplatnosti rozvodu účastníkov, najmä preto, že výživné bolo určené pre jednotlivé obdobia odlišne. Okresný súd nemôže zároveň vychádzať z pôvodného rozvodového rozsudku a zároveň z rozsudku o určení vyživovacej povinnosti pred rozvodom. Súčasťou rozhodovania

o peňažných nárokoch je aj matematický prepočet, z ktorého vyplýva, z akých výdavkov maloletých detí, otca a matky súd vychádzal. Musí dôjsť k porovnaniu týchto výdavkov s príjmom otca a príjmom matky. Rozsudok okresného súdu vo vzťahu k požiadavkám vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení je nedostatočný a nepreskúmateľný.

5.4. Odvolateľka nesúhlasila so splácaním dlžného výživného v splátkach po 72,- eur mesačne, čo predstavuje 35 mesiacov, ktoré označila za neprimerané a poškodzujúce práva dieťaťa na riadnu výživu. Za akceptovateľnú sumu mesačných splátok výživného označila čiastku 200,- eur.

5.5. Navrhla priznanie náhrady trov konania vo výške 100 %, čo odôvodnila spravodlivosťou. Rozvod manželstva zaviniť manžel neverou a nezájmom o rodinu a deti, ktorý pretrváva. Priznanie trov je spravodlivé, keďže sa naďalej stará o maloleté dieťa, o ktorého adopciu rozhodol jednostranne (bývalý) manžel a potom o dieťa stratil záujem. Dôvodom sú aj zdravotné problémy mal. P.. Otec v rámci konania o určenie výživného pri rozvode poukazoval na výdavky typu pôžička kolegu alebo príspevkov na kúpu bytu jeho súčasnej manželke, či posilňovňu pre ňu. Na rodinu pritom otec prispieval minimálne. Priznanie trov je podľa odvolateľky dôvodné aj vzhľadom na postoj navrhovateľa počas konania, jeho arogantné správanie a úplne negovanie jeho bývalej rodiny.

6. Otec detí vo vyjadrení k odvolaniu matky k jej námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia presným nevymedzením príjmov a výdavkov v dvoch rozdielnych obdobiach uviedol, že svoje výdavky za posudzované obdobie detailne označil v písomných vyjadreniach z 26.02.2016 a zo 17.09.2019 spolu s listinnými dôkazmi, ktoré k nim pripojil. Z tohto vyčíslenia nemožno vyvodiť záver, že výdavky otca sú 330,- eur mesačne a po odpočítaní výživného a výdavkov mu zostáva 1.207,78 eur. Nájom vo výške 350,- eur hradil svojej priateľke do decembra 2016, od januára 2017 s ňou začal žiť v spoločnej domácnosti a hradil náklady súvisiace s bývaním vo výške 300,- eur. Manželstvo uzatvorili 02.02.2018. Od augusta 2018 uhrádza na účet už manželky 250,- eur titulom výdavkov na bývanie za byt v jej vlastníctve. Ide o mesačné náklady na elektrinu 25,- eur do apríla 2019 a 33,- eur od mája 2019, platby spoločenstvu vlastníkov bytov 86,- eur od júla 2017 do júla 2019 a 84,30 eur od januára 2018, hypotekárneho úveru súčasnej manželky 84,30 eur a jej spotrebného úveru 23,79 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, jej telefón 29,18 eur, internet a TV 32,14 eur. Okrem toho odporca zo svojho účtu uhrádza svoj mobilný telefón 30,88 eur a výdavky súvisiace so stravou maloletej I., nar. XX.XX.XXXX, mesačne 97,26 eur. Od januára 2016 navrhovateľ ročne uhrádzal komunálny odpad postupne vo výške od 29,28 eur do 58,40 eur (v roku 2018) a poistenie bytu vo výške najskôr 59,87 eur, v súčasnosti 59,89 eur. V mesačných splátkach po 98,52 eur splácal spotrebiteľský úver z Q. čerpaný počas manželstva (od januára 2015 do októbra 2017) vo výške 306,78 eur (12/2017), vo výške po 223,35 eur od januára 2018 doteraz, rovnako spotrebiteľský úver čerpaný počas manželstva v J. W. v mesačných splátkach 176,47 eur (od septembra 2015 do októbra 2017) a debet na kreditných kartách I. a J. karty. Okrem toho má výdavky na stravu, ošatné a hygienu. Od 01.01.2012 do 30.06.2018 platil poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania 120,- eur ročne. Tzv. diéty súd prvej inštancie nesprávne označil za benefity z pracovného pomeru, lebo neurčujú životnú úroveň navrhovateľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP 101/2012 zo 14.11.2012 a potrebu vychádzať len z čistého príjmu navrhovateľa. Po presťahovaní sa z nájmu do rodinného domu by vzrástli náklady na bývanie, najmä pokiaľ ide o vykurovanie a bežné opravy a údržbu. Zvýšené výdavky mal navrhovateľ do 30.06.2018 aj pokiaľ ide o ošatenie, pretože jeho pracovná pozícia si vyžadovala, aby v zamestnaní nosil obleky. Nesúhlasil so záverom, že splátka úveru 298,52 eur je neúčelným výdavkom, pretože išlo o poskytnutie pôžičky kolegovi. Ide o výdavok vzniknutý za trvania manželstva a spolužitia manželov v spoločnej domácnosti. Riešený bude v rámci vyporiadania BSM. Zhodne ako vo svojom odvolaní sa vyjadril k ustálenej výške nevyhnutných výdavkov maloletej W. a maloletého P.. Do úvahy je potrebné zobrať plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľom nad rámec bežného výživného. Podľa pripojeného prehľadu otec platil v auguste až decembri 2016 poistenie maloletej W. 16,18 eur a maloletému P. 16,19 eur mesačne a mal. W. mobilný telefón do septembra 2016 vo výške 11,- eur mesačne a v októbri 2016 19,99 eur, splátky v novembri 12,13 eur a splátky iPhone v novembri 2016 13,- eur, v decembri 2016 tiež 13,- eur. V roku 2017 otec platil W. celoročne paušál na telefón 21,99 eur a splátky iPhone po 13,- eur mesačne, od júna začal platiť poistenie pre maloletého P. 6,97 eur, ktoré platil až do augusta 2019 ku dňu tohto vyjadrenia (01.04.2020). V júni 2017 zaplatil maloletej W. poistenie 93,18 eur, rovnako v decembri 2017, v marci 2018 jej zaplatil splátku poistenia 400,- eur a od júna 2018 do augusta 2019 poistenie po 58,40 eur mesačne. V auguste 2018 zaplatil W. paušál na telefón 73,59 eur a splátku iPhone 26,- eur, od augusta 2018 do augusta 2019 jej platil mesačne poistenie 15,55 eur. V

októbri 2018 bolo pre Barboru vyplatené F., veno 3.239,38 eur. Za limit určenia výšky výživného označil preukázanú výšku výdavkov potrieb maloletých detí, ku ktorým majú vyživovaciu povinnosť obidvaja rodičia. Aj matke odbudla od 01.10.2018 vyživovacia povinnosť k W.. U matky je potrebné vziať do úvahy objektívne možnosti zamestnania. Matka má stredoškolské vzdelania ekonomického zamerania, pracuje ako účtovníčka a nemá žiadne obmedzenia pre nájdenie lepšie platenej práce, resp. práce na dlhší pracovný čas. Podľa predložených lekárskeho správ je mal. P. z neurologického hľadiska v norme, znalkyňa v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky nezistila jeho žiadne ochorenia ani poruchu. Maloletý má vývinovú poruchu učenia - dyslexiu a dysgrafiou podľa správy I. z 03.12.2019. So zdravotným stavom P. nie sú spojené zvýšené výdavky. Súdom určené výživné je vyššie ako zodpovedá polovici preukázaných oprávnených potrieb maloletých detí. Výživné požadované manželkou je v rozpore s kritériami stanovenými zákonom pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti. Súdom stanovená výška bežného výživného spolu so splátkou zameškaného výživného pre obe deti je pre otca likvidačná. Jeho súčasný priemerný zárobok predstavuje cca 1.000,- eur a bude nižší vzhľadom na situáciu spôsobenú COVID-19. Od 16.03.2020 pracuje povinne nariadenou formou home office, v dôsledku čoho bude jeho mzda znižovaná v priemere od 25 % do 40 %. Tvrdil tiež, že neexistuje dôvod na priznanie náhrady trov konania matke detí. Keďže rozhodovanie o náhrade trov konania sa podľa C.m.p. nedelí na dve samostatné fázy (rozhodovanie o nároku a rozhodovanie o výške), bolo povinnosťou manželky trovy nielen uplatniť, ale ich aj riadne vyčíslieť, čo sa nestalo, preto nie je možné priznať ich náhradu. Okresný súd v rozvode rozsudku skonštatoval, že príčinu rozvratu manželstva vidí aj v rozdielnosti pováh a názorov účastníkov v súvislosti s kariérnym postupom navrhovateľa, ktorý začal tráviť viac času v práci na úkor času s rodinou, čo viedlo k vzájomnému citovanému odcudzeniu. Rozvod manželstva teda zapríčinili obidvaja manželia. Aj po odchode zo spoločnej domácnosti odporca rodinu zabezpečoval finančne a na maloletých platil výživné riadne a včas. Priznanie náhrady trov konania by nebolo spravodlivé aj vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania nezavinenú navrhovateľom.

7. Písomným podaním z 02.10.2020 otec predložil prehľad platenia výživného na maloletých od roku 2016 do septembra 2020, z ktorého vyplynulo, že na maloletého P. zaplatil v auguste 2016 čiastku 50,- eur, v septembri 2016 150,- eur, v októbri až decembri 2016 200,- eur mesačne, rovnako v januári 2017. Od februára 2017 do júla 2018, v decembri 2018 a januári a februári 2019 na jeho výživu poukázal po 150,- eur mesačne, od augusta 2018 do novembra 2018 a v marci 2019 po 200,- eur mesačne. Po 300,- eur mesačne na výživu maloletého P. otec poukázal v mesiacoch apríl, máj, jún 2019, po 50,- eur mesačne v mesiacoch júl, august 2019, po 100,- eur mesačne od septembra 2019 do februára 2020 a od marca 2020 do septembra 2020 po 220,- eur mesačne. Na výživu maloletej W. poukázal otec v auguste 2016 sumu 50,- eur, v septembri 2016 sumu 150,- eur, čiastky po 200,- eur v októbri 2016, vo februári 2017 až júli 2018. Od novembra 2016 do januára 2017, v auguste a septembri 2018 zaplatil na jej výživu po 300,- eur mesačne, v októbri až decembri 2018 po 100,- eur a v januári 2019 50,- eur. Po ukončení poisťného vzťahu založeného poisťnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX (kde platil na mal. W. poisťné dvakrát ročne 93,18 eur) zaslal na účet W. poisťné plnenie 3.239,38 eur v októbri 2018. Dňa 17.07.2018 pre W. ako poisťník uzavrel poisťnú zmluvu č. X XXX XXX XXX, kde platí poisťné mesačne 15,55 eur doteraz. Do decembra 2016 platil na W. poisťné 16,18 eur, v decembri 2016 poisťnú zmluvu zrušil a poisťné plnenie 1.801,- eur si ponechal. Z tohto dôvodu od marca 2018 posielal na W. účet mesačne 58,40 eur titulom vyplateného poisťného plnenia, okrem 400,- eur vyplatených v marci 2018 a v máji 2018 splátky 116,80 eur uhradených na jej účet. Sumu 1.801,- eur dcére splatil v plnej výške v marci 2020. V obmedzenom pracovnom režime súvisiacom s pandémiou COVID-19 dosiahol v apríli 2020 príjem 652,12 eur a v máji 2020 príjem 626,87 eur. Výdavky na maloletú I. vyčíslil mesačne sumou 96,72 Eur (prikrmy, mlieko, plienky), v marci 2020 zaplatil detskú postieľku 214,- eur. Z prehľadu platieb výživného predloženého matkou detí vyplýva, že otec na výživu maloletej W. X. platil od 15.08.2016 do 17.01.2017 300,- eur mesačne, od 20.02.2017 do 16.07.2018 po 200,- eur mesačne, pričom od augusta 2018 do novembra 2018 bolo zaslané výživné na bežný účet W., a to v auguste a septembri po 300,- eur a v októbri a novembri 100,- eur. Na maloletého P. otec platil výživné od 15.08.2016 do 17.01.2017 po 200,- eur mesačne, od 20.02.2017 do 15.02.2019 po 150,- eur mesačne. Dňa 20.03.2019 zaplatil 200,- eur, v apríli, máji a júni po 300,- eur mesačne, v júli a auguste 2019 po 50,- eur mesačne, v septembri až decembri 2019 po 100,- eur mesačne, rovnako ako v januári a februári 2020, od 17.03.2020 až do dňa pojednávania v decembri 2020 zaplatil výživné po 220,- eur mesačne.

8. Na základe odvolania podaného včas účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C.s.p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) vec prejednal v medziach odvolaní navrhovateľa aj odporkyne (§ 66 ods. 1 C.m.p.), v rozsahu určenom ustanovením § 65 C.m.p.

a po zopakovaní dokazovania vykonaného okresným súdom a jeho doplnení na pojednávaníach dospel k záveru, že odvolania sú sčasti dôvodné. Rozsudok okresného súdu s poukazom na § 388 C.s.p. z dôvodov podľa § 62 ods. 1 C.m.p. a § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Vzhľadom na doplnené dokazovanie a potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami odvolateľov v odvolaní odvolací súd uvádza zistený skutkový stav a dopĺňa ďalšie dôvody.

9. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že formálnym dôvodom zmeny rozsudku okresného súdu bola nevykonateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý určil počiatok vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom „počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode“. Takéto vymedzenie počiatku vyživovacej povinnosti je nepresné, pretože z výroku rozsudku musí byť zrejmy presný dátum právoplatnosti rozsudku okresného súdu (jasnosť a zrozumiteľnosť výroku nie je možné dopĺňať dôvodmi rozsudku). Rovnako nemožno akceptovať odkaz súdu prvej inštancie na závery z „rozvodového“ rozsudku, teda odôvodnenie rozsudku okresného súdu č. k. 9P/15/2015-412 zo dňa 27. júna 2016, pretože tento bol (po jeho zmene rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/55/2016-504 zo dňa 26. januára 2017) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/60/2018-573 zo dňa 29. marca 2019 v časti týkajúcej sa výživného zrušený.

11. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania vykonaného okresným súdom a po jeho doplnení dospel k nasledovným skutkovým zisteniam:

11.1. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 09.09.1995, rozvedené bolo rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 9P/15/2015-412 zo dňa 27. júna 2016. Maloleté deti z manželstva pochádzajúce - W., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Styk otca s maloletými upravený rozsudkom nebol. V týchto výrokoch rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 23.08.2016, čo je aj dátum, od ktorého odvolací súd určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

11.1.1. Manželstvo bolo rozvedené napriek nesúhlasu manželky. Za príčinu rozvodu manželstva súd prvej inštancie (tretí odsek strana 14 jeho rozsudku) označil predovšetkým nezáujem navrhovateľa o

zotrvanie v manželstve a jeho nezáujem o samotnú odporkyňu, ktorá mala snahu manželstvo zachovať. Odporca napriek prejavenej túžbe maloletých detí po obnove spolužitia rodičov neprejavil žiadnu snahu o záchranu manželstva, za príčinu jeho rozvratu označil aj rozdielnosť pováh oboch manželov. Okresný súd uzavrel, že manželstvo neplní všetky svoje funkcie a obnovenie spolužitia neprichádza do úvahy najmä pre nevôľu zo strany navrhovateľa. Manželia nežili v spoločnej domácnosti od marca 2015. Za príčinu rozvratu manželstva okresný súd čiastočne označil aj rozdielnosť pováh a názorov účastníkov, ktorá sa začala výraznejšie prejavovať v súvislosti s kariérnym postupom navrhovateľa, ktorý začal tráviť väčšinu času v práci na úkor voľného času tráveného s rodinou, čo viedlo k vzájomnému citovému odcudzeniu manželov a hlbokému a trvalému rozvráteniu manželstva. Ďalšou príčinou bola nevera navrhovateľa a vážne narušenie dôvery medzi partnermi vzhľadom na manipuláciu finančnými prostriedkami navrhovateľom.

11.2. Účastníci konania ako manželia obývali rodinný dom v osobnom vlastníctve otca detí a jeho brata, avšak otec detí od marca 2015 býval v priestoroch firmy v W. W. v jednoizbovom služobnom byte s príslušenstvom. Od 01.03.2016 matka spolu s maloletými deťmi bývala v prenajatom dvojizbovom byte v X. za dohodnuté nájomné 300,- eur mesačne, v ktorom sú zahrnuté aj náklady na energie. Od 01.06.2017 vznikol nájomný pomer medzi prenajímateľom P. X. a W. X., ktorého predmetom je nájom dvojizbového bytu v X. na dobu určitú do 31.05.2021 za dohodnuté nájomné 150,- eur mesačne, v ktorom nie je zahrnutá dodávka služieb spojených s užívaním bytu; celkový mesačný zálohový predpis bol vystavený na 228,73 eur ku dňu 14.11.2019. Matka, ktorá je nájomníčkou tohto bytu aj v dobe rozhodovania odvolacieho súdu, náklady spojené s bývaním vyčíslila na pojednávaní 09.12.2020 sumou 269,- eur mesačne vrátane nákladov na energie. Dcéra W. bola v čase rozvodu manželstva jej rodičov žiačkou 3. ročníka gymnázia, navštevovala endokrinologickú ambulanciu 1-krát ročne. V čase vyhlásenia rozvodového rozsudku (č.k. 9P/15/2015-412 zo dňa 27.06.2016) boli ustálené výdavky na vtedy maloletú W. sumou 100,- eur na bývanie (1/3 z matkou uvádzanej sumy nájomného 300,- eur, keďže v domácnosti žili 3 osoby), 30,- eur cestovné výdavky do školy a telefón 11,- eur, stravné v škole 25,- eur, ostatná strava 75,- eur mesačne, doučovanie angličtiny 25,- eur mesačne, náklady na obuv a ošatenie cca 30,- eur mesačne a hygienické potreby 20,- eur mesačne, ku ktorým bolo treba pripočítať občasné náklady na rekreáciu, kultúru, športové vyžitie, náklady spojené s ochorením. Neskôr boli výdavky na W. do mája v roku 2018 vyčíslené ako pozostávajúce z 1/3 nájomného 76,25 eur, platby za elektrinu 11,83 eur, za komunálny odpad 1,67 eur, za internet a televíziu 9,07 eur, za stravu v školskej jedálni 25,- eur a stravu v domácnosti 90,- eur, cestovné 30,- eur, kultúru, šport a lieky 30,- eur, doučovanie angličtiny 15,- eur, hygienické potreby 20,- eur, oblečenie, obuv 20,- eur, vreckové 20,- eur, školské pomôcky 5,- eur s tým, že náklady na doučovanie z anglického jazyka a stravu v školskej jedálni odbudli od júna 2018. V októbri a novembri 2017 boli vynaložené náklady na školu 160,- eur. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 17Pc/12/2018-46 bola zrušená vyživovacia povinnosť otca voči plnoletej W. X. počnúc dňom 01.10.2018. W. s matkou nebýva od októbra 2018, do miesta bydliska chodí približne raz za tri mesiace. U maloletého P., ktorý bol žiakom materskej školy, pripadla v období rozvodu suma 100,- eur na bývanie, na stravu v materskej škole 25,- eur a ostatnú stravu 70,- eur mesačne, náklady na ošatenie, obutie a hygienu cca 50,- eur mesačne. Vzhľadom na časté infekcie horných dýchacích ciest bol opodstatnený aj výdavok 20,- eur na zakupovanie Imunoglukánu na posilnenie imunity. Výška rodinných prídavkov poberaných matkou bola 47,- eur. Mal. P. bol sledovaný v logopedickej ambulancii pre oneskorený vývin reči od X rokov. Podľa správy klinickej logopedičky z 22.11.2015 P. G. Q. zo N. dieťa trpí dysláliou, výraznejšie nedostatky sa tiež prejavujú v oslabenej slucho-rečovej pamäti. Z predloženej správy P. P. T. z 20.11.2015, lekárky E. vyplynulo, že mal. P. v roku XXXX absolvoval šesť vyšetrení a v roku 2015 deväť vyšetrení. Maloletý P. od 01.09.2017 nastúpil povinnú školskú dochádzku, v súčasnosti je N. Matka v konaní postupne prekladala vyčíslenie výdavkov na P., ktoré v roku 2019 pozostávali z polovice nájmu 114,37 eur a nákladov na elektrinu 17,75 eur, 1/3 nákladov na komunálny odpad 1,67 eur, polovica nákladov na internet a televíziu 8,40 eur, stravu v školskej jedálni 21,80 eur do júna 2019 a 4,40 eur od septembra 2019, stravu v domácnosti 115,- eur mesačne, náklady na cestovné 10,- eur mesačne, na kultúru, šport, hračky 20,- eur mesačne, na lieky 30,- eur mesačne, náklady na hygienické potreby 20,- eur mesačne, oblečenie a obuv 20,- eur mesačne, výtvarný krúžok 6,- eur mesačne, školské pomôcky 5,- eur mesačne, školský klub 10,- eur mesačne, sporenie 15,- eur a od júla 2019 životné poistenie 20,89 eur. V rovnakej výške boli vyčíslené výdavky aj v roku 2018 s tým rozdielom, že na nájom do októbra 2018 bola počítaná tretina sumy vzhľadom na to, že v spoločnej domácnosti s matkou a maloletým P. žila aj staršia W.. Zo správy z diagnostického vyšetrenia I. F. N. zo dňa 03.12.2019 vyplynulo, že u maloletého boli zistené špecifické poruchy učenia - dyslexia, dysgrafia, dysortografia v strednom stupni obmedzenia na

podklade motorických deficitov. Oslabenia sú prítomné v oblasti sluchovej analýzy, krátkodobej sluchovej pamäti, vizuálneho vnímania, vizuálnej pamäti, zistené bolo pomalé pracovné tempo. Ide o žiaka s vývinovými poruchami učenia, odporúčané je jeho vzdelávanie formou individuálnej integrácie v bežnej triede, klasifikovať ako žiaka so zdravotným znevýhodnením a so špeciálno-pedagogickými potrebami. Vo výchovno-vzdelávacom procese je odporúčané uplatňovanie špecifických postupov a prístupov všetkých predmetov, zohľadňovanie jeho individuálnych osobitostí v takom rozsahu, aby konečné výsledky jeho vzdelávania zodpovedali profilu absolventa príslušného stupňa vzdelávania. Odporúčané je zaradenie dieťaťa do starostlivosti školského špeciálneho pedagóga, využitie asistenta učiteľa v hlavných predmetoch a v prípade rodiča voľba pravidelnej a systematickej prípravy na vyučovanie.

11.3. U matky detí bol zistený jej priemerný čistý mesačný príjem u zamestnávateľa U. F. - Q. X. podľa mzdových listov za rok 2016 vo výške 366,- eur mesačne, za rok 2017 vo výške 389,71 eur mesačne, za rok 2018 vo výške 408,69 eur mesačne, za rok 2019 vo výške 418,96 eur a za obdobie od januára do septembra 2020 (vrátane) vo výške 409,92 eur. V správe z 03.02.2020 zamestnávateľ matky uviedol, že matka pri podpísaní pracovnej zmluvy dňa 03.06.2002 bola informovaná o tom, že ide o miesto na 6-hodinový pracovný úväzok (administratívna pracovníčka), ktorý zamestnávateľ ani v budúcnosti nepredpokladá zmeniť na plný pracovný úväzok. Kolízny opatrovník v správe z 13.10.2020 uviedol, že matka je aj poberateľkou rodinných prídavkov na P., má uplatnený daňový bonus a od februára 2020 jej otec platí výživné na P. 220,- eur. Od marca do júna 2020 dosiahla matka znížený príjem v súvislosti s ošetrovaním člena rodiny. Okrem výdavkov na nájom a elektrinu (229,- + 37,- eur) matka podľa zistení kolízneho opatrovníka vynakladá 16,80 eur za internet, 26,- eur za mobilný telefón, 40,89 eur a 20,98 eur na poistenie so sporením pre seba a maloletého, na školský klub 12,- eur, RTVS 4,84 eur, poplatok za odpad 5,- eur, ďalej vyčísli 3,20 eur stravu syna v ZŠ a 5,- eur na desiaty, náklady na drogériu 25,- eur a stravné doma 250,- eur mesačne, 30,- eur polročne na ZUŠ pre mal. P. a 15,- eur mesačne na lieky.

11.3.1. Z výpovede matky na pojednávaní 09.12.2020 k výdavkom je preukázané, že úver, ktorý spláca po 38,- eur mesačne, čerpala z E., keď sa sťahovala do súčasného bytu pre potrebu zloženia zábezpeky 900,- eur mestu a musela si kúpiť chladničku. Poistenie si založila začiatkom tohto roku (40,89 eur) kvôli chorobám. P. P. od začiatku novembra 2020 školský klub nenavštevuje, jeho fyzické zdravotné problémy ustúpili, navštevuje X. H. Keď príde zo školy domov, 2 hodiny má syn prestávku, pohrá sa a potom sa začínajú učiť. Vyrábajú si kartičky, potom má prestávku, ide sa pohrať a znova sa učia, čo zopakujú 3-krát. Týmto spôsobom sa učia od 16.00 hod. do 20.00 hod., kedy chodievajú spať. V škole má ako integrovaný žiak asistentku. Keď chodil do školského klubu, bol tam do 14.00 hod. alebo aj do 15.00 hod., keď mali nejakú činnosť. Potom ho matka brala domov, pretože ostatní žiaci začali pracovať s domácimi úlohami. V školskom klube syn asistentku nemal. Dieťa raz za polrok chodí na kontroly na neurológiu do W. W., v súvislosti s týmito návštevami lekára doplácajú za lieky asi 5,- eur, jedno balenie vydrží mesiac, potom má 2 mesiace pauzu. Kvôli problému s mandlami chodia častejšie ku krčnému lekárovi, kde doplácajú za predpísané lieky asi 20,- eur. Hľadanie lepšie platenej práce označila za problematické, pretože sa učieva s P., žije s ním sama, nemá ho kde dať. Bývalý manžel o neho nejaví záujem. Ona disponuje stredoškolským vzdelaním s maturitou v ekonomickom odbore, pracuje v administratíve.

11.4. Otec platil inkaso v rodinnom dome sumou 150,- eur mesačne, pevnú linku, internet a Magio 50,- eur mesačne, deťom stravu v školských zariadeniach, dcére posielal 50,- eur mesačne na účet, z ktorých si platila doučovanie angličtiny 20,- eur, platil poplatok za mobilné telefóny pre odporkyňu a dcéru 22,- eur mesačne a deťom poisťky. Dňa 01.02.2016 uzatvoril s P. T. (ktorá je od februára 2018 jeho manželkou) zmluvu o nájme jednoizbového bytu na neurčitú dobu za odplatu 350,- eur mesačne predstavujúcu nájomné a úhrady za plnenia poskytované s nájmom bytu. V tom čase bol podielovým spoluvlastníkom (s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1/2) rodinného domu v X., v ktorom bývala aj jeho matka. Za tento rodinný dom uviedol výšku inkasa na pojednávaní dňa 26.02.2016 sumou 220,- eur mesačne. V čase rozhodovania odvolacieho súdu vyčísli častkou 250,- eur mesačne vrátane energií náklady na bývanie v jednoizbovom byte vo vlastníctve jeho manželky, ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku. Otec má stredoškolské vzdelanie s maturitou v elektrikárskom odbore, pracoval v ňom rokoch 1993 - 1998. V čase začatia konania pracoval (od 01.01.2012) v pracovnom pomere dohodnutom na neurčitú dobu ako vedúci predajne spoločnosti P. SK, X., W.. Pracovný pomer bol ukončený dohodou k 30.06.2018. Podľa vyjadrenia tohto zamestnávateľa z 05.10.2020 k skončeniu pracovného pomeru dohodou s H. X. zamestnávateľ pristúpil po dôkladnom zvážení viacerých okolností. Výsledky revíznej správy pobočiek sú popri profitabilite jedným z dôležitých interných hodnotiacich ukazovateľov. Výsledkom celkového zhodnotenia pôsobenia p. X. v pozícii vedúceho obchodného domu v pobočke v W. W. je dohoda o

skončení pracovního poměru z 28.06.2018. Z jej textu odvolací soud zjistil, že zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci mimořádnou prémie ve výšce štyroch mesačných priemerných zárobkov. Dňa 23.01.2018 vyhotovil zaměstnavatel pre uvedeného zamestnanca písomné upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny, keď podľa revíznej správy z 12.01.2018 nebol dodržaný postup vykonania inventúry, nebola dodržaná kontrola zinventarizovaných artiklov, boli zistené veľké diferencie v množstevných stavoch artiklov filiálky a nebol dodržaný proces interného toku tovaru, čo zamestnavateľ označil za závažné porušenie pracovnej disciplíny, predovšetkým článku 3.1, ods. 2 písm. b) a f) Pracovného poriadku. Na pojednávaní 09.12.2020 navrhovateľ doplnil, že neuspokojivý výsledok pobočky spočíval v prekročení obratu o 5 % oproti ostatným pobočkám prevyšujúcich obrat o 10 % ročne. Za oneskorené odovzdanie odpisov, keď nezodpovedali stavy, bola zodpovedná kolegyňa, ale za pobočku on. Aj revízia po januári 2018 neskončila priaznivo. Z mzdových listov mal odvolací preukázané, že u tohto zamestnavateľa dosiahol otec maloletých detí v roku 2016 priemerný čistý mesačný príjem 1.833,55 eur, v roku 2017 1.881,64 eur a za obdobie od januára do 31.05.2018 vo výške 1.648,58 eur, keď v júni 2018 mu bola vyplatená suma 7.512,87 eur netto, v ktorej je zahrnutá aj odmena vo výške štyroch priemerných mesačných plátov. Následne otec detí poberal dávku v nezamestnanosti v období od 09.07.2018 do 08.01.2019, celkovo mu bolo vyplatených 5.771,30 eur (v júli 2018 suma 721,40 eur a za čas od 01.01.2019 do 08.01.2019 suma 251,- eur, v období od 01.08. do 31.12.2018 priemerne 959,78 eur), Od 01.12.2018 do 09.01.2019 na základe dohody o vykonaní práce vo firme G., W. dosiahol otec detí vymeriavací základ 200,- eur ako vyplýva z lustrácie v Sociálnej poisťovni. Do pracovného poměru s týmto subjektom vstúpil v januári 2019, za ktorý odpracoval 16 dní; od vzniku pracovného poměru do júla 2019 dosiahol priemernú čistú mzdu 968,74 eur, podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bol jeho priemerný vymeriavací základ za obdobie od januári 2019 do novembra 2019 u tohto zamestnavateľa 1.327,48 eur. V roku 2020 u tohto zamestnavateľa bolo navrhovateľovi vyplatených januári 725,07 eur netto, vo februári 2020 830,28 eur netto, marci 2020 986,59 eur netto, v apríli 2020 652,12 eur netto a v máji 628,87 eur netto, čo je priemerne 764,19 eur. Zamestnavateľ otca G., X. W. správou zo 07.02.2020 oznámil, že mesačný príjem závisí od mesačných výnosov a marže. Zo mzdových listov vyplynul priemerný čistý mesačný zárobok navrhovateľa, ktorý pracoval ako obchodný zástupca, u tohto zamestnavateľa v roku 2019 vo výške 1.036,34 eur a od januára do 31. augusta 2020 984,10 eur. Na pojednávaní dňa 09.12.2020 otec detí uviedol, že tento pracovný pomer ukončil dohodou, od 01.09.2020 je ako živnostník vedúcim predajne E. v P.. Súčasná manželka otca P. T. pobere rodičovský príspevok.

11.4.1. Otec na pojednávaní na odvolacom súde dňa 09.12.2020 doplnil, že ak by neskončil pracovný pomer s firmou P. dohodou, vyhodili by ho a s takýmto dôvodom by sa už nikde nezamestnal. Odmenu, ktorá mu pri skončení pracovného poměru bola vyplatená vo výške štyroch mesačných plátov, použil na platenie výživného, na náklady na bývanie a narodila sa aj jeho druhá dcéra. Synovi dal tento rok darček k meninám a narodeninám, a to mobilný telefón za asi 200,- eur s kreditom 16,- eur na rok. Po určení výživného mu už neplatil stravu v škole, ale platil mu poistenie. Keď W. skončila poisťná zmluva (poistenie vena a štúdia), vyplatil jej v roku 2018 3.200,- eur. Zároveň bola možnosť, že pri skončení zmluvy dostane 2.000,- eur, ale ak bude založené ďalšie poistenie, dostane 3.000,- eur, preto W. platí poistenie 15,55 eur na základe poisťnej zmluvy zo 17.07.2018. Od 01.09.2020 vo firme G. nepracuje, má otvorenú živnosť v odbore predaj, opravy elektrospotrebičov a upratovacie a čistiace práce. Reálne pracuje ako vedúci predajne E. v P.. Musel si zakúpiť 10-ročné osobné motorové vozidlo zn. Q. L. za 4.000,- eur ako fyzická osoba, ktoré spláca splátkami po 220,- eur mesačne; tieto výdavky si do nákladov nevykazuje. Vznikajú mu cestovné náklady. Za október 2020 vystavil faktúru na 6.400,- eur, nie je platcom DPH. Z tejto sumy však musí vyplatiť zamestnancov, teda predavačov v predajni, na čo išlo asi 5.400,- eur. Okrem toho platí odvody a každý mesiac bude firme E. platiť tzv. záložné 200,- eur, ktoré sa použije na úhradu škody. Zmluvu má uzatvorenú na 1 rok. Do P. cestuje 6 dní do týždňa, na benzín vynaloží cca 300,- eur mesačne, ktoré si vykazuje v nákladoch do diét. Maloletá I. nenavštevuje materskú školu, lebo nerozpráva a nosí plienky. Životné poistenie platené po 41,96 eur je v súčasnosti vo výške 50,- eur, pretože z dôvodu poklesu príjmu počas Coronie čerpal úver a navýšili mu životné poistenie. V máji 2020 čerpal úver 19.000,- eur z Q. banky, kde bolo pôvodne dohodnuté úročenie na 6,9 %, ale z dôvodu, že dostali 2-krát neskôr vyplatenú výplatu mu navýšili úročenie na 9,9 %, takže mesačne platí splátku úveru 277,- eur. R. z J. W., ktorý čerpal ako dlžník na základe úverovej zmluvy zo dňa 24.09.2015 sumou 5.896,- eur, ktorú sa zaviazal splácať 36 mesačnými anuitnými splátkami vo výške po 175,12 eur a ktorý bol splatný do 16.10.2018 uhradil navýšením úveru vo Q. banke. Spolu s manželkou čerpali spotrebiteľský úver „C. F. poskytnutý od Q. banky zmluvou zo dňa 28.01.2015 sumou 11.600,- eur, splatný do 20.01.2019 pri dohodnutých splátkach 298,52 eur mesačne. Tento mal byť podľa vyjadrenia otca uhradený iným úverom od Q. W., čerpaným ako C. F.ňa 21.12.2017, pôvodne splatným

do 19.12.2025, ktorý spláca navýšenými splátkami z úveru čerpaného v máji 2020. Na pojednávaní dňa 27. 06. 2016 navrhovateľ uviedol, že pôžička 11.600,- eur bola sčasti 4.500,- eur použitá na zaplatenie iného úveru vo Q. a sumu 7.000,- eur požičal kolegovi. Odporkyňa k úveru vo Q. banke čerpanému na základe zmluvy z 28.01.2015 v konaní pred súdom prvej inštancie uviedla, že navrhovateľ prišiel pred jej prácu, ukázal miesto v zmluve, ktoré má podpísať, ona do dnešného dňa nevie načo boli použité finančné prostriedky. Následne si svedkyňa T. kúpila byt. Svedkyňa P. T. na pojednávaní 03.06.2016 uviedla, že U. byt nadobudla 10.02.2015, hradila ho z hypotekárneho úveru z 30.01.2015 vo výške 29.700,- eur a zvyšnú časť kúpnej ceny (do 33.237,- eur) jej poskytli rodičia. Prvá časť kúpnej ceny 3.537,- eur bola uhradená v hotovosti, následne prevodom z jej účtu. Prostredníctvom splátkovej spoločnosti G. si navrhovateľ, ako vypovedal na pojednávaní 26.02.2016 pred súdom prvej inštancie, zakúpil kvôli práci tablet, o čom predložil oznámenie o uzatvorení úverovej zmluvy z 24.08.2015 vo výške úveru 485,10 eur, splatného v mesačných splátkach 57,67 eur od 15.09.2015 do 15.05.2016. Počas trvania pracovného pomeru vo firme P. uhrádzal navrhovateľ na poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania poistné 120,- eur ročne, o ktorom na pojednávaní 09.12.2020 uviedol, že ho prestal platiť pri ukončení pracovného pomeru v tejto firme. S bývalou manželkou, teda odporkyňou, nevlastnil nehnuteľnosti, veci väčšej hodnoty si zobrala ona. Úver mali spoločný len jeden, ktorý platí on. Bývalá manželka mu na jeho platby neprispieva.

11.5. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 09.12.2020 navrhol vyhovieť odvolaniu matky. Uviedol, že zistil jej ukážkovú starostlivosť o deti, ktorým vedela vytvoriť kľudné a príjemné prostredie, postarať sa o nich aj po psychickej stránke, najmä keď sa mal. W. nevysporiadala s odchodom otca zo spoločnej domácnosti. Rozhodnutie o adopcii maloletého P. bolo spoločné, matka zostala na jeho výchovu sama. Životná úroveň otca detí je neporovnateľne vyššia. Deti nemohli absolvovať napríklad výlety s matkou a pod., rodina vyšla len tak-tak.

11.6. Konanie o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky W. X. na Okresnom súde Zvolen sp.zn. 17Pc/24/2017 bolo skončené späťvzatím návrhu. Z tam vypracovaného znaleckého posudku znalkyne F. P. M., F. z odboru psychológie a odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia vyplynulo, že znalkyňa nepredpokladá u maloletého P. nutnosť výraznejšieho predĺženia doby prípravy na vyučovanie (v tom čase druháka ZŠ). Pre maloletého je kvalitná domáca príprava nevyhnutná pre edukačnú úspešnosť. Na pojednávaní dňa 11.07.2019 v uvedenej právnej veci znalkyňa uviedla, že pokiaľ sa matka venuje synovi viac ako 2 hodiny pri učení, tak ho preťažuje, pretože dieťa má dosahovať výsledky harmonické s jeho mentálnym a osobnostným potenciónom, čo treba rešpektovať.

12. Vyživovacia povinnosť ako obsahová zložka základných rodinnoprávnych vzťahov je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny. Účelom tejto funkcie je zabezpečovanie uspokojovania materiálnych potrieb členov rodiny vzájomnou pomocou podľa ich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť, ktorá sa za každého z rodičov pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne, má niekoľko foriem - môže byť plnená osobnou starostlivosťou, čiastočne starostlivosťou o domácnosť, vecným plnením (napr. poskytovaním bývania alebo stravovania), platením výživného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je rozhodujúca životná úroveň každého z rodičov, pretože dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča. Pre posúdenie možností a schopností výživou povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti (dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí, praktických skúseností a pod.). Ak rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, súd musí skúmať, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (napr. zdravotné dôvody, organizačné zmeny, zmena bydliska) a ak to tak nie je, vychádza sa z jeho príjmu pred zmenou zamestnania. V prípade straty zamestnania sa skúma jej dôvod. V príjme rodiča v pracovnom pomere sa zohľadnia aj benefity z pracovného pomeru, ako sú diéty a poskytnuté finančné náhrady za auto, resp. mobilný telefón tak, že ich súd započíta ako faktory určujúce životnú úroveň rodiča (Pavelková B. Zákon o rodine. Komentár. 1. vydanie. Praha: C.H.Beck 2011, 655s, str.384). Súd tiež prihliada na reálne náklady dieťaťa vystihujúce jeho potreby ku dňu vyhlásenia rozhodnutia. Výška mesačných nákladov dieťaťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa. Určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa nie je bezhraničné. Spotrebné mesačné výživné sa súčasného právneho stavu nie je možné priznať vo vyššej výške než sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú - vtedy je možné určiť povinnosť prispievať na tvorbu úspor dieťaťa (tamtiež str.386). Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa súd pristúpi k určeniu miery, ktorou sa na

nich bude podieľať každý rodič, čo závisí od viacerých faktorov (zárobné schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a ich výška, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, starostlivosť o domácnosť, ktorej je dieťa členom, plnenie vyživovacej povinnosti vecnými plneniami).

13. Zvažujúc všetky uvedené kritériá, zhora uvedené vyčíslenie nákladov na výživu maloletých detí v jednotlivých obdobiach (rozporované ich otcom v časti nákladov na športovú činnosť, nepreukázanie nákladov na ošatenie a nákladov na hygienu, lieky a doučovanie anglického jazyka u W.) odvolací súd dospel k záveru, že výdavky maloletých detí, resp. u W. aj za čas jej plnoletosti do zrušenia vyživovacej povinnosti, teda za čas od 27.02.2017 do 01.10.2018 sú primerané ich veku a bežným potrebám. Maloleté deti nemajú nadmerne zvýšené výdavky v súvislosti s ich zdravotným stavom alebo voľnočasovými aktivitami. V tom čase maloletá W. sa nevenovala žiadnej platenej mimoškolskej činnosti s výnimkou doučovania z anglického jazyka, ktoré síce nebolo preukázané, ale jeho vynaloženiu odvolací súd uveril vzhľadom na to, že Barbora bola v záverečných ročníkoch stredoškolského štúdia. Mal. P. navštevuje výtvarný odbor N. s poplatkom 30,- eur mesačne. Deti nemajú nadmerné výdavky napr. na lyžovanie alebo hokej. Ani ich zdravotný stav si nevyžadoval a nevyžaduje pravidelnú finančne náročnú liečbu. U maloletého P. boli zohľadnené ako opodstatnené výdavky na imunoglobulín zakupovaný na posilnenie imunity a mierne zvýšené výdavky v súvislosti s návštevami neurológa. V čase kedy mal otec vyživovaciu povinnosť voči W. - v tom čase študentke gymnázia - pracoval vo firme P., takže odvolací súd vychádzal z jeho priemerného čistého mesačného príjmu 1.833,55 eur v roku 2016, 1.881,64 eur v roku 2017 a v období od januára do 31.05.2018 vo výške 1.648,58 eur, a to pri určení výživného na obidve deti. K ukončeniu uvedeného pracovného pomeru došlo dohodou po vytýkaní nedostatkov v práci otca. Argumentácia otca, že ak by nebol pracovný pomer ukončený týmto spôsobom, došlo by k jeho ukončeniu výpoveďou alebo okamžite odvolací súd udáva, že ide o len hypotetické, ničím nepreukázané tvrdenie. Navyše pri skončení pracovného pomeru bola otcovi v júni 2018 vyplatená suma 7.512,87 eur netto predstavujúca priemer štyroch mesačných plátov. Ani po ukončení tohto pracovného pomeru teda rozpočítajúc túto sumu na štyri mesiace a zohľadňujúc poberanú podporu v nezamestnanosti priemerne 959,78 eur mesačne odvolací súd nezistil dôvod, aby výživné na maloletú W. až do skončenia vyživovacej povinnosti určil nižšou sumou bez ohľadu na to, že otcovi 28.05.2018 pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej I. pochádzajúcu z jeho manželstva s jeho súčasnou manželkou P. X., ktorej výživu tiež zabezpečuje otec doteraz z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky. Suma výživného 250,- eur na W. zodpovedá reálnym zárobným možnostiam otca, ktorý je zdravý, disponuje stredoškolským vzdelaním s maturitou a má množstvo odborných skúseností získaných či už v pracovnom zaradení vo svojom odbore alebo v pracovnom zaradení vedúceho predajne, resp. obchodného zástupcu. Matka si vyživovaciu povinnosť na W. aj na mal. P. plnila (plní) poskytovaním osobnej starostlivosti, hoci W. v čase rozvodu manželstva nevyžadovala toľko osobnej starostlivosti ako dieťa útleho veku.

13.1. Ďalšou skutkovou okolnosťou, ktorú odvolací súd pri určovaní výživného na W. aj na maloletého P. u otca detí zohľadnil je úverovú zaviazanosť. Bez povšimnutia nemohlo zostať najmä čerpanie úveru na základe zmluvy zo dňa 28.01.2015 sumou 11.600,- eur, splatného do 20.01.2019, pri ktorom je aj matka detí spoludlžníčka. Okolnosti uzatvorenia tejto zmluvy popísané matkou (návšteva otcom v jej práci, podpis zmluvy na parkovisku) ako aj skutočnosť, že z tejto čiastky mal otec bližšie neoznačenému kolegovi poskytnúť 7.000,- eur približne v čase, keď jeho vtedajšia priateľka, súčasná manželka P. T. kupovala byt, nemôžu byť na úkor plnenia vyživovacej povinnosti. Otec na odvolacom pojednávaní k tomuto úveru uviedol, že bol splatený čerpaním ďalšieho úveru, ktorý v podstate spláca v súčasnosti. Takéto nakladanie s finančnými prostriedkami je nevhodné tak, ako bolo nevhodné financovanie bývania otca v jednoizbovom byte P. T., hoci otec bol podielovým spoluvlastníkom domu, v ktorom žila jeho matka a do konca februára 2016 aj jeho vtedajšia manželka W. X. s ich dvoma deťmi. Odvolací súd musí znova zdôrazniť prioritu plnenia vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Aj z hľadiska svojej úverovej zaviazanosti si otec mal a mohol premyslieť ukončenie pracovného pomeru vo firme P. X., z ktorého za dobu súdneho konania dosahoval doposiaľ najvyšší príjem. K námietke otca, že v tomto príjme boli zahrnuté aj tzv. diéty odvolací súd udáva, že ide o súčasť príjmu rodiča (často vo všeobecnosti preyšujúcu bežný príjem z pracovného pomeru), preto je v najlepšom záujme maloletých detí, aby sa na týchto benefitoch svojho rodiča podieľali.

13.2. Právna úprava nerieši situáciu, dokedy sa má u rodiča prihliadať na vzdanie sa finančne výhodnejšieho zamestnania. Odvolací súd za toto obdobie považoval dobu, počas ktorej bol otec detí

nezamestnaný a dobu, počas ktorej pracoval na základe dohody o pracovnom pomere. Po vzniku jeho pracovného pomeru vo forme G., X. W. odvolací súd ustálil, že otec sa snažil zabezpečiť si príjem vlastnou prácou v odbore aspoň sčasti príbuznom dovtedy vykonávanej práci (obchodný zástupca oproti vedúcemu obchodného domu) a od 01.09.2020 výkonom živnostenskej činnosti. Tu možno otcovi pripomenúť, že zrejme dobre zvážil svoje možnosti a schopnosti dosiahnuť príjem umožňujúci plnenie vyživovacej povinnosti nielen voči maloletému P. a maloletej I. ale aj voči jeho manželke poberajúcej rodičovský príspevok a príjem dosiahnutý týmto spôsobom podnikania vyváži nielen to, že otec je podľa vlastného vyjadrenia 6 dní v týždni pracovne vyťažený, ale aj náklady spojené s jeho cestovaním z W. W. do P. a späť a skutočnosť, že opäť sa zadlžil ako fyzická osoba (nie ako podnikateľ) kúpou hoci aj staršieho motorového vozidla.

13.3. Pri určovaní vyživovacej povinnosti na maloletého P. za čas od rozvodu manželstva odvolací súd prihliadal na to, že maloletý P. bol v čase zániku manželstva vo veku predškolskom, od 01.09.2017 nastúpil na prvý stupeň N. v súčasnosti je žiakom X. H.a. Opäť platí to, čo pri W., že náklady mal. P. na jeho výživu sú bežné, preto zohľadniac aj vekový rozdiel medzi deťmi bolo určené jeho výživné najskôr čiastkou 150,- eur mesačne do 01.10.2018, kedy otcovi odbudla vyživovacia povinnosť na W.. Po tomto dátume bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 250,- eur mesačne prihliadajúc na to, že maloletý P. je stále žiakom I. stupňa základnej školy, je však dieťaťom vyžadujúcim zvýšenú osobnú starostlivosť a pomoc pri príprave do školy, ktorú v čase jeho školského vyučovania pomáha zabezpečovať pridelený asistent, v domácom prostredí matka. To je aj dôvod, pre ktorý si matka nemôže nájsť lepšie platenú (rozumej na dlhší pracovný úväzok ako 6 hodín denne počas pracovných dní) prácu. Matka má stredoškolské vzdelanie ekonomického smeru a od roku 2002 pracuje u svojho zamestnávateľa ako účtovníčka. Práve táto práca jej umožňuje, aby sa malému P. venovala s plným nasadením. Dyslália, dysgrafia a dysortografia stredného stupňa, ktoré boli u maloletého P. zistené, nie sú síce zdravotnými obmedzeniami v zmysle jeho fyzického alebo psychického zdravia, ide však o poruchy, ktorými bežne priemerná populácia detí netrpí. Otec prednes matky na odvolacom pojednávaní, týkajúci sa spôsobu domácej prípravy maloletého P. na vyučovanie, nespochybnil. Je z neho zrejmé, že dieťa s matkou trávi čas od príchodu zo školského klubu, resp. matky z práce až do nočného odpočinku. Žiaľ, otec neprejavil záujem v tomto smere matke pomôcť, počas celej doby súdneho konania (napr. v čase keď bol nezamestnaný) tak, aby so synom trávil keď už nie víkendy, pokiaľ to jeho bytové pomery nedovoľujú, tak aspoň niekoľko hodín popoludní v mesiaci, vrátane víkendu. Otec má však ešte stále možnosť svoj postoj napraviť v čase, keď bude v W. W. a maloletý P. nebude mať nijaké povinnosti alebo zdravotné problémy. Z tohto dôvodu časť finančného podielu matky (z hľadiska populáciou bežne proklamovaného rovnakého pomeru rodičov na uspokojovaní potrieb maloletých detí v pomere 1:1) na plnení vyživovacej povinnosti voči maloletému P. musí na seba prevziať jeho otec. Na druhej strane odvolací súd nie celkom vyhovel návrhu matky a kolízneho opatrovníka či už pri určení výživného na W., alebo pri určení výživného na P. práve z dôvodu, že ich náklady na výživu sú bežné, keď prednosť má spotrebný charakter výživného. Na platenie poistného W. a P. ani na vyplatenie sumy dosiahnutej pri dovŕšení dospelosti W. z poistného odvolací súd neprihliadol, pretože otec sám uviedol, že ide o poistné plnenie (teda nie o plnenie vyživovacej povinnosti, pozn. odvolacieho súdu). V súčasnosti odvolací súd nemohol pri určení výživného na maloletého P. prehliadnúť, že otec plnoletej zárobkovo činnnej W. uzatvoril ďalšiu poistnú zmluvu a hradí platby poistenia, čo nemôže byť na úkor nároku P. na výživné.

14. Odvolací súd určoval vyživovaciu povinnosť otca k W. za obdobie od 23.08.2016 do 01.10.2018 a na maloletého P. od 23.08.2016 do 17.12.2020. Skúmal, či v zmysle predošlých vykonateľných rozhodnutí bola vyživovacia povinnosť otca na deti plnená a či ku dňu súdneho rozhodnutia (u maloletého P.), resp. ku dňu skončenia vyživovacej povinnosti (u W.) na výživnom nevznikol dlh. Zistil, že otec mal na výživu W. zaplatiť od 23.08.2016 do 01.10.2018 sumu 6.332,20 eur (pri mesačnom výživnom 250,- eur je denné výživné 8,22 eur - $250 \times 12 : 365$), teda za 9 dní (23.08.-31.08.) roku 2016 mala byť zaplatená suma 73,98 eur, za zvyšné štyri mesiace roka 2016 (september - december) 1.000,- eur, za rok 2017 3.000,- eur, v roku 2018 za obdobie od 01.01. do 30.09.2000 sumu 250,- eur a 8,22 eur za jeden deň októbra. Na W. otec v skutočnosti podľa zhodných rodičovských vyjadrení zaplatil od 23.08.2016 do 01.10.2018 sumu 5.592,02 eur (za 9 dní augusta 2016 zo zaplatených 300,- eur pripadá na dlžné výživné 88,74 eur a za zvyšné štyri mesiace /september až december/ roku 2016 čiastka 1.200,- eur, v roku 2017 zaplatil 2.500,- eur /300,- eur v januári a zvyšných 11 mesiacov po 200,- eur/), za obdobie január až júl 2018 zaplatil 1.400,- eur /7 x 200/ v auguste a v septembri 400,- eur a za 01.10. sumu 3,31 eur). Rozdiel uvedených súm vo výške 740,18 eur predstavuje otcov dlh na výživnom pre W. od 23.08.2016 do 01.10.2018.

14.1. Na maloletého P. mal otec pri výživnom 150,- eur mesačne zaplatiť za čas od 23.08.2016 do 01.10.2018 sumu 3.799,30 eur (denné dlžné výživné je 4,93 eur - 150 x 12 : 365), a to za obdobie od 23.08.2016 do 31.12.2016 644,37 eur, v roku 2017 sumu 1.800,- eur a od 01.01.2018 do 01.10.2018 sumu 1.354,93 eur (9 x 150 + 4,93). Jeho dlh na výživnom za 30 dní októbra 2018 (02.10. až 31.10) je 246,60 eur (pri dennom dlžnom výživnom 8,22 eur určenom z výživného 250- eur mesačne), za november a december 2018 500,- eur, v roku 2019 je dlh 3.000,- eur, za 11 mesiacov roku 2020 ide o 2.750,- eur, za 17 dní decembra 2020 (deň vyhlásenia tohto rozsudku) je to 139,74 eur. Celkovo mal otec na výživu maloletého P. zaplatiť za čas od 23.08.2016 do 17.12.2020 sumu 10.435,64 eur. V skutočnosti na jeho výživu podľa vyjadrení rodičov za obdobie od 23.08.2016 do 17.12.2020 zaplatil 8.589,04 eur (za 9 dní augusta 2016 zo sumy 200,- eur čiastku 59,04 eur, v roku 2016 v septembri a až decembri 800,- eur (4 x 200), v roku 2017 sumu 1.850,- eur (v januári 200,- eur, zvyšných 11 mesiacov po 150,- eur), v roku 2018 sumu 1.800,- eur (150 x 12), v roku 2019 zaplatil 1.900,- eur (v januári a februári po 150,- eur, v marci 200,- eur, v apríli až júni po 300,- eur, v júli a v auguste po 50,- eur a v októbri až decembri po 100,- eur. V roku 2020 zaplatil v januári a februári po 100,- eur, od marca do novembra po 220,- eur. Jeho dlh na výživnom je potom v prípade P. 1.846,60 eur. Odvolací súd uložil pri každom z detí dlhšiu lehotu splatnosti na výživnom, a to pri W. do 31.03.2021 a pri P. do 30.06.2021 vzhľadom na výšku dlhu, ale aj obdobie, počas ktorého deti svoje výživné doteraz v riadnej výške neobdržali, čo nemôže byť na ich úkor. Príjemcom platby výživného za obdobie maloletosti detí je ich matka, za obdobie plnoletosti je príjemcom platby samotná W. X., k rukám ktorej otec vyplatí aj dlh na výživnom.

15. Pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval odvolací súd ustanovenia § 52 a § 55 Civilného mimosporového poriadku. Napriek návrhu matky na prisúdenie náhrady trov konania odvolací súd nedospel k záveru, že priznanie náhrady trov konania je s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Ťaživá sociálna situácia účastníka konania je len jedným z dôvodov pre priznanie náhrady trov. K ostatným okolnostiam, v ktorých videla odporkyňa dôvody pre priznanie náhrady trov konania odvolací súd iba stručne uvádza, že odporkyňa síce nesúhlasila s rozvodom manželstva a príčiny jeho rozvratu spočívali prevažne na strane navrhovateľa, no samotný rozvodový rozsudok nadobudol právoplatnosť už 23.08.2016. Od tejto doby je predmetom konania iba samostatný nárok maloletých detí na výživné po rozvode manželstva ich rodičov. Dĺžka trvania konania je spôsobená aj využívaním opravných prostriedkov jeho účastníkmi, vykonávaním podrobného dokazovania (napr. predkladanie nákupných dokladov), rozhodovaním vo veci a množstvom prípadov pridelených na prejednanie súdom. Odporkyňa nevyužila zákonnú možnosť požiadať o pridelenie kvalifikovaného právneho zastúpenia prostredníctvom centra právnej pomoci, kde by sa podieľala iba na úhrade časti týchto nákladov, resp. bolo by jej poskytnuté zdarma, pokiaľ je jej finančná sociálna situácia tak ťaživá ako uvádza.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.). Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).